

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 29ης Ιουνίου 1978 *

Στην υπόθεση 77/77,

1. **Benzine en Petroleum Handelsmaatschappij BV**, Άμστερνταμ,
2. **British Petroleum Raffinaderij Nederland NV**, Rozenburg,
3. **British Petroleum Maatschappij Nederland BV**, Άμστερνταμ,

εκπροσωπούμενες και επικουρούμενες από τον G. van Hecke, δικηγόρο στο Cour de Cassation των Βρυξελλών, τον L. P. van den Blink, δικηγόρο Άμστερνταμ, τον I. C. Wolter, 2, Rue Goethe,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από το νομικό της σύμβουλο B. van der Esch, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το νομικό της σύμβουλο M. Cervino, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 19ης Απριλίου 1977, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/28.841 — ABG/Εταιρίες πετρελαίου που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στις Κάτω Χώρες: PB 1977, L 117)

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, πρόεδρο, M. Sørensen και G. Bosco, προέδρους τμήματος, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keefe και A. Touffait, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: J. P. Warner

γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

- 1 Με προσφυγή που καταχωρήθηκε στο πρωτόκολλο της γραμματείας του Δικαστηρίου την 1η Ιουλίου 1977, οι ολλανδικές εταιρίες Benzine en Petroleum Handelsmaatschappij BV, British Petroleum Raffinaderij Nederland NV και British Petroleum Maatschappij Nederland BV (αναφερόμενες στο εξής με τα αρχικά BP) ζήτησαν την ακύρωση της απόφασης 77/327/ΕΟΚ, που εξέδωσε η Επιτροπή στις 19 Απριλίου 1977, αφού έλαβε τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις συμπράξεις και τις δεσπόζουσες θέσεις, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 86 της Συνθήκης ΕΟΚ η οποία κινήθηκε κατόπιν αιτήσεως που υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 4 Ιανουαρίου 1974 από τις ολλανδικές εταιρίες Aardolie Belangen Gemeenschap BV (ABG) και AVIA Nederland CV (AVIA).
- 2 Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στις αποδέκτριες εταιρίες, οι οποίες ασχολούνται με την παραγωγή και την εμπορία προϊόντων πετρελαίου στις Κάτω Χώρες, στις 25 Απριλίου 1977 και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στο φύλλο υπ' αριθμό L 117 της 9ης Μαΐου 1977, σ. 1.
- 3 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή προσάπτει στις εταιρίες αυτές ότι καταχράστηκαν, κατά τη διάρκεια της περιόδου κρίσεως, από το Νοέμβριο του 1973 μέχρι το Μάρτιο του 1974, δεσπόζουσα θέση έναντι της ABG, η οποία ενεργεί με την ιδιότητα του συνεταιρισμού για αγορές υπέρ των 19 μελών του ομίλου AVIA.
- 4 Η αναφερόμενη στην προσβαλλόμενη απόφαση περίοδος είναι η περίοδος της κρίσεως στον εφοδιασμό πετρελαίου, η οποία, οφειλόμενη στον περιορισμό της παραγωγής που σημειώθηκε το Νοέμβριο του 1973 σε μεγάλο αριθμό παραγωγών χωρών, έγινε ιδιαίτερα αισθητή στις Κάτω Χώρες λόγω του εμπάργκο που εφαρμόστηκε κατά του κράτους αυτού από το Δεκέμβριο του 1973, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των εισαγωγών αργού πετρελαίου.

- 5 Η Επιτροπή, καίτοι προσήψε στην ΒΡ ότι παρέβη τις διατάξεις του άρθρου 86 της Συνθήκης, θεώρησε εντούτοις ότι η παρέμβαση του «Rijksbureau voor Aardolie Produkten» (Εθνικού Οργανισμού Προϊόντων Πετρελαίου), συσταθέντος με την υπουργική απόφαση 573/814 της 13ης Νοεμβρίου 1973, δημιούργησε πιθανώς αμφιβολίες στις εταιρίες πετρελαίου όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους έναντι των αγοραστών τους και ότι η ΒΡ θεώρησε ενδεχομένως ότι οι προκαταβολικές χορηγήσεις βενζίνης έναντι αργού πετρελαίου μπορούσαν να την απαλλάξουν εν μέρει από τις υποχρεώσεις της να προβαίνει σε παραδόσεις προς την ABG κατά τη διάρκεια της κρίσης.
- 6 Γενικότερα, η Επιτροπή θεώρησε ότι η αβεβαιότητα που επικράτησε στην ολλανδική αγορά των προϊόντων πετρελαίου, λόγω της άγνοιας σχετικά με την πιθανή εξέλιξη της κρίσης, κατέστησε δυσχερή τον υπολογισμό των απαιτούμενων μειώσεων σχετικά με την παράδοση.
- 7 Λόγω των στοιχείων αυτών, η προσβαλλόμενη απόφαση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν συνέντρεχε, εν προκειμένω, σύμφωνα με το άρθρο 15, παράγραφος 2 του κανονισμού 17, περίπτωση επιβολής προστίμου στην ΒΡ.
- 8 Αντιθέτως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή στηρίχτηκε στην προκειμένη περίπτωση σε μια έννοια της δεσπόζουσας θέσεως απορρέουσα από εσφαλμένη ανάλυση του άρθρου 86 της Συνθήκης και, ερειδόμενη σε ανεπαρκή εκτίμηση των πραγματικών και νομικών δεδομένων της αγοράς, προσήψε στην ΒΡ ότι προέβη σε καταχρηστική εκμετάλλευση της θέσεως αυτής.
- 9 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η σύμφωνα με το άρθρο 86 της Συνθήκης παρέμβαση της Επιτροπής είναι, εν προκειμένω, εντελώς απαράδεκτη «εφόσον γίνεται αναφορά στην οδηγία 73/238/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1973, περί μέτρων προορισμένων να αμβλύνουν τις επιπτώσεις των δυσχερειών εφοδιασμού με πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου» (ΕΕ ειδ. έκδ. 10/001, σ. 53), σύμφωνα με την οποία στις κυβερνήσεις και όχι στις εταιρίες πετρελαίου έχει ανατεθεί η κατανομή των διαθέσιμων ποσοτήτων αργού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου.
- 10 Η περίοδος ανεπαρκείας 1973-1974 προκάλεσε την ανάγκη σαφέστερου καθορισμού των ευθυνών, καθώς και των οδηγιών που έπρεπε να εκδοθούν δυνάμει του άρθρου 103 της Συνθήκης και προορίζονταν τόσο για τις μεγάλες εταιρίες πετρελαίου που ασχολούνται με τον εφοδιασμό όσο και για τις κυβερνήσεις.
- 11 Τέλος, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το γεγονός ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν επιβλήθηκε κανένα πρόστιμο δεν μπορεί να θέσει σε αμφιβολία

την ύπαρξη του συμφέροντος που έχουν να αναγνωριστεί από το Δικαστήριο το αβάσιμο της κατ' αυτών αιτίασης, που διατυπώθηκε με την απόφαση αυτή, η οποία, σε περίπτωση που θα διατηρείτο σε ισχύ, θα μπορούσε, επιπλέον, να αποτελέσει τη βάση εγέρσεως αγωγής αποζημιώσεως κατά της BP ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

- 12 Τα άρθρα 15, παράγραφος 1 και 16, παράγραφος 1 του κανονισμού 17 προβλέπουν ότι η Επιτροπή «δύνатаι» με απόφαση να επιβάλλει στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα ή χρηματικές ποινές.
- 13 Η μη επιβολή χρηματικών κυρώσεων, με απόφαση εφαρμόζουσα τα άρθρα 85 και 86 της Συνθήκης, δεν αποκλείει το ότι ο αποδέκτης μπορεί να έχει συμφέρον να ζητήσει τον έλεγχο από το Δικαστήριο της νομιμότητας της απόφασης αυτής, ασκώντας, έτσι, προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης.
- 14 Εξάλλου, το άρθρο 103 της Συνθήκης, με το οποίο προβλέπεται ότι «τα κράτη μέλη θεωρούν την πολιτική τους συγκυρίας ως ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος», καίτοι παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αντιμετωπίζει, μέσω των κατάλληλων μέτρων και υπό τον όρο του σεβασμού των κοινοτικών στόχων, τις δυσχέρειες της συγκυρίας, βρίσκεται σε αλληλουχία με τις διατάξεις που αφορούν την κοινή οικονομική πολιτική και, ως εκ τούτου, σε διαφορετικό τμήμα από αυτό των διατάξεων της Συνθήκης σχετικά με τους κανόνες ανταγωνισμού, όπως τα άρθρα 85 και 86.
- 15 Συνεπώς, η έλλειψη κατάλληλης ρύθμισης, που να στηρίζεται ιδίως στο άρθρο 103 της Συνθήκης και να επιτρέπει τη λήψη των κατάλληλων μέτρων συγκυρίας, καίτοι αποδεικνύει παραβίαση της αποτελούσας ένα εκ των θεμελίων της Κοινότητας αρχής της κοινοτικής αλληλεγγύης και σοβαρότατη παράλειψη, εφόσον η παράγραφος 4 του άρθρου 103 διευκρινίζει ρητώς ότι «οι διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται και στην περίπτωση που ανακύπτουν δυσχέρειες για τον εφοδιασμό σε ορισμένα προϊόντα», δεν μπορεί εντούτοις να απαλλάξει την Επιτροπή από την υποχρέωσή της, να εξασφαλίζει, σε κάθε περίπτωση, τόσο υπό κανονικές όσο και υπό ιδιάζουσες συνθήκες της αγοράς, όταν η θέση από άποψη ανταγωνισμού των εμπορών απειλείται ιδιαίτερα, το να τηρείται απόλυτα η απαγόρευση του άρθρου 86 της Συνθήκης.
- 16 Η προσβαλλόμενη απόφαση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι υφίσταται, εν προκειμένω, δεσπόζουσα θέση όχι μόνο από πλευράς BP έναντι των αγοραστών της, αλλά, επίσης και από πλευράς καθεμιάς από τις μεγάλες διεθνείς εταιρίες πετρελαίου οι οποίες διυλίζουν είτε μόνες είτε μέσω άλλων επιχειρήσεων, στις Κάτω Χώρες, για τους αντίστοιχους πελάτες τους.

- 17 Η αιτιολόγηση του συμπεράσματος αυτού στηρίζεται κατ' ουσία επί γενικής φύσεως σκέψεων, σχετικών με τις συνθήκες του συνόλου της ολλανδικής αγοράς, κατά τη διάρκεια της κρίσεως, όσον αφορά τον εφοδιασμό με προϊόντα πετρελαίου και τις εμπορικές σχέσεις οι οποίες στο πλαίσιο μιας αγοράς όπως η προκειμένη δημιουργούνται αναπόφευκτα μεταξύ «των πωλητών που κατέχουν σημαντικά μερίδια της αγοράς και διαθέσιμες ποσότητες και των αγοραστών τους».
- 18 Επιβάλλεται να εξεταστεί πρώτα αν, ακόμα και στην περίπτωση που ιδιάζουσες συνθήκες της αγοράς, όπως οι προκειμένες, πράγματι εξασφάλισαν στις εγκατεστημένες στις Κάτω Χώρες εταιρίες πετρελαίου δεσπόζουσα θέση στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους έναντι της αντίστοιχης πελατείας τους, τα πραγματικά και νομικά περιστατικά, που επικαλέστηκε η Επιτροπή για να χαρακτηρίσει ειδικότερα την ατομική συμπεριφορά της ΒΡ κατά τη διάρκεια της κρίσεως, επιτρέπουν να θεωρηθεί η συμπεριφορά αυτή ως καταχρηστική κατά την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης.
- 19 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, προσάπτεται στην ΒΡ ότι εκμεταλλεύτηκε καταχρηστικά τη δεσπόζουσα θέση που κατείχε στην εν λόγω αγορά, μειώνοντας ουσιωδώς και σε αναλογία σαφώς μεγαλύτερη από τη συνήθη, όσον αφορά τις παραδόσεις προς τους λοιπούς της πελάτες, τις παραδόσεις της προς την ABG χωρίς να μπορεί να προβάλει καμιά αντικειμενική δικαιολογία.
- 20 Έτσι, με την απόφαση αυτή, προσάπτεται στην εν λόγω εταιρία ότι έθιξε κατά τρόπο αναμφισβήτητο, άμεσο και ουσιώδη, την ανταγωνιστική θέση στην αγορά της ABG και ότι συμπεριφέρθηκε κατά τρόπο ικανό να απειλήσει την ύπαρξη της εταιρίας αυτής.
- 21 Στην εν λόγω απόφαση αναφέρεται ότι, καίτοι αναγνωρίζεται ότι οι κατέχουσες δεσπόζουσα θέση επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν υπόψη ορισμένες ιδιομορφίες και διαφορές ως προς την κατάσταση των πελατών τους, μια επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση οφείλει, προκειμένου να αποφυγει καταχρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης, να κατανέμει «ακριβοδίκα» τις ποσότητες που διαθέτει μεταξύ όλων των αγοραστών της.
- 22 Για τους σκοπούς της κατανομής αυτής, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση γενικευμένης κρίσεως στον εφοδιασμό όλες οι ανεξάρτητες εταιρίες υποχρεούνται να προσφύγουν πρώτα στους συνήθεις προμηθευτές τους, οι δε μειώσεις στον εφοδιασμό των αγοραστών σε περίοδο ανεπαρκείας πρέπει να γίνονται βάσει περιόδου αναφοράς, που ορίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο έτος της κρίσης.

- 23 Έχοντας υπόψη όλα αυτά τα στοιχεία, η απόφαση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η BP ενήργησε κατά τρόπο συνιστώντα δυσμενή διάκριση σε βάρος της ABG, δεδομένου ότι οι προκαταβολικές χορηγήσεις βενζίνης έναντι αργού πετρελαίου που συμφωνήθηκαν μεταξύ της BP και της ABG δεν δικαιολογούσαν εν προκειμένω «διαφορετική» σε σχέση με τους άλλους πελάτες μεταχείριση της ABG.
- 24 Είναι δεδομένο ότι, στις 21 Νοεμβρίου 1972, η BP κατήγγειλε την υφιστάμενη από το 1968 συμφωνία με την ABG, θέτοντας έτσι τέλος στις εμπορικές της σχέσεις με την εταιρία αυτή, όσον αφορά τον εφοδιασμό της με βενζίνη κινητήρων.
- 25 Μετά την καταγγελία της συμφωνίας αυτής, πράγμα που επιβεβαιώθηκε με ανταλλαγή επιστολών μεταξύ της BP και της ABG την 17η Ιανουαρίου 1973, η τελευταία επιδίωξε, κατόπιν ιδίως συμβουλής της ολλανδικής κυβέρνησης, να αγοράσει αργό πετρέλαιο προς διύλιση από τη διεθνή αγορά.
- 26 Εξάλλου, μεταξύ της BP και της ABG συμφωνήθηκε ότι η τελευταία θα μπορούσε να χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις διύλισης της BP για την παραγωγή βενζίνης κινητήρων από το δικό της αργό πετρέλαιο.
- 27 Έχοντας υπόψη τη συμφωνία αυτή και δεδομένου ότι η ABG είχε συναντήσει, ήδη πριν από την κρίση, δυσκολίες όσον αφορά τον εφοδιασμό με αργό πετρέλαιο, η BP συμφώνησε να της χορηγήσει προκαταβολικώς βενζίνη μέχρι 250.000 κυβικά μέτρα αργού πετρελαίου από τα δικά της αποθέματα, ποσότητα που η ABG όφειλε να επιστρέψει πριν από την 1η Ιανουαρίου 1974.
- 28 Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η υπό της BP καταγγελία, το Νοέμβριο του 1972, των εμπορικών της σχέσεων με την ABG εντάσσεται στο πλαίσιο της συγκέντρωσης των εμπορικών δραστηριοτήτων της BP, πράγμα που κατέστη αναγκαίο λόγω της εθνικοποιήσεως σημαντικού τμήματος των περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας αυτής στον τομέα της παραγωγής, καθώς και λόγω της συμμετοχής των παραγωγών κρατών στις δραστηριότητες αντλήσεως πετρελαίου και εξηγείται, ως εκ τούτου, από σκέψεις άσχετες προς τις σχέσεις της με την ABG.
- 29 Από τα προηγούμενα συνάγεται ότι κατά το χρόνο της κρίσεως και ήδη από το Νοέμβριο του 1972 η θέση της ABG έναντι της BP δεν ήταν πλέον, όσον αφορά τον εφοδιασμό της με βενζίνη κινητήρων, η θέση σταθερού αλλά περιστασιακού πελάτη.

- 30 Η αρχή που έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση και σύμφωνα με την οποία οι μειώσεις στον εφοδιασμό έπρεπε να γίνουν βάσει περιόδου αναφοράς που θα οριζόταν σύμφωνα με το προηγούμενο της κρίσεως έτος, καίτοι μπορεί να είναι ευεξήγητη στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής διατηρήθηκαν συνεχείς σχέσεις ως προς τον εφοδιασμό μεταξύ πωλητή και αγοραστή, δεν μπορεί να εφαρμοστεί όταν ο προμηθευτής έπαυσε, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, να διατηρεί τέτοιες σχέσεις με τον αγοραστή του, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος ότι τα σχέδια κάθε επιχειρήσεως στηρίζονται συνήθως επί λογικών προβλέψεων.
- 31 Εξάλλου, δεδομένου ότι οι προκαταβολές βενζίνης έναντι αργού πετρελαίου που έγιναν αποδεκτές από την BP δυνάμει της συμφωνίας «PROCESSING» (επεξεργασίας) εντάσσονται στο πλαίσιο μιας συμφωνίας, αποκλειστικό αντικείμενο της οποίας ήταν η διύλιση του χορηγηθέντος στην ABG αργού πετρελαίου και όχι ο εφοδιασμός της τελευταίας με βενζίνη κινητήρων, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποφασιστικό επιχείρημα προκειμένου να εξομοιωθεί, εν προκειμένω, η θέση της ABG έναντι της BP, κατά τη διάρκεια της προαναφερθείσας περιόδου αναφοράς, προς τη θέση σταθερού πελάτη της τελευταίας.
- 32 Δεδομένου ότι, για όλους αυτούς τους λόγους, η θέση της ABG έναντι της BP ήταν, επί αρκετούς μήνες πριν από την επέλευση της κρίσεως, η θέση περιστασιακού αγοραστή, δεν μπορεί να προσαφθεί στην BP ότι συμπεριφέρθηκε, κατά τη διάρκεια της κρίσεως, προς την εταιρία αυτή κατά τρόπο λιγότερο ευνοϊκό από αυτόν που επιφύλαξε στους σταθερούς της πελάτες.
- 33 Ενόψει της γενικευμένης σπανιότητας προϊόντων πετρελαίου κατά την υπό εξέταση περίοδο και της δυσχερούς καταστάσεως στην οποία βρισκόταν το σύνολο της ολλανδικής αγοράς, η επιβολή στην ABG από την BP ποσοστού μείωσης ίδιου ή παραπλήσιου προς αυτό που εφαρμόζε στους σταθερούς της πελάτες θα σήμαινε σημαντική μείωση των παραδόσεων που προσδοκούσαν οι τελευταίοι.
- 34 Η εκ μέρους του προμηθευτή υποχρέωση να εφαρμόζει, σε περίοδο ανεπαρκείας, τον ίδιο συντελεστή μείωσης στις παραδόσεις προς όλους τους αγοραστές του, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις συμβατικές του υποχρεώσεις έναντι των σταθερών του πελατών, μπορεί να απορρέει μόνο από μέτρα ληφθέντα στο πλαίσιο της Συνθήκης, ιδίως του άρθρου της 103, ή, εφόσον δεν υφίσταντο τέτοια μέτρα, από τις εθνικές αρχές.
- 35 Ελλείπει τέτοιων κοινοτικών μέτρων, οι ολλανδικές εθνικές αρχές ίδρυσαν ήδη από τις 13 Νοεμβρίου 1973, στο πλαίσιο του «DISTRIBUTIEWET» του 1939 και προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυσχέρειες που συναντούσαν οι αγοραστές

προϊόντων πετρελαίου κατά τη διάρκεια της κρίσεως, το προαναφερθέν «RIJKSBUREAU VOOR AARDOLIE PRODUKTEN» (RBAP).

- 36 Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση δημοσιευθείσα στο ολλανδικό *STAATS-COURANT* της 14ης Νοεμβρίου 1973, σκοπός του RBAP ήταν να ρυθμίζει τον εφοδιασμό με προϊόντα πετρελαίου και, εφόσον η εξέλιξη της κατάστασης το απαιτούσε, να προπαρασκευάζει ενδεχομένως τη διανομή των προϊόντων αυτών καθώς και να τα διανέμει στον κατάλληλο χρόνο.
- 37 Από την περιγραφή που έγινε από τις ολλανδικές αρχές και επαναλήφθηκε από την προσβαλλόμενη απόφαση, προκύπτει ότι, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου από 12 Ιανουαρίου μέχρι 4 Φεβρουαρίου 1974 όσο και εκτός της περιόδου αυτής, ο RBAP υποστήριξε τους καταναλωτές ή τους εμπόρους που συναντούσαν δυσκολίες.
- 38 Προς το σκοπό αυτό, ο RBAP κατάρτισε, ευθύς εξαρχής, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες της ABG, χωρίς όμως να εξαναγκαστούν οι μεγάλες εταιρίες πετρελαίου, συμπεριλαμβανομένης της BP, να εφαρμόσουν τον ίδιο συντελεστή μείωσης στις παραδόσεις προς όλους τους αγοραστές, ένα ειδικό πρόγραμμα κατανομής.
- 39 Μέσω του RBAP, η ABG μπόρεσε κατά τη διάρκεια της περιόδου ανεπαρκείας να πετύχει πρόσβαση, για τον εφοδιασμό της με βενζίνη κινητήρων, σε άλλες μεγάλες εταιρίες πετρελαίου, ενωμένες στο πλαίσιο της «OLIE CONTACT COMMISSIE» (OCC).
- 40 Εξάλλου, καίτοι η παρέμβαση του RBAP δεν είχε αναγκαστικό χαρακτήρα, αλλά περιορίστηκε μάλλον σε έκκληση προς τις εταιρίες πετρελαίου για εκούσιες συνεισφορές, είναι γεγονός πάντως ότι η ABG έτυχε εκ μέρους των εθνικών αρχών, που ενεργούσαν καταρχάς μέσω του RBAP και κατόπιν απευθείας διά του Υπουργού Οικονομικών, σταθερής υποστήριξης, η οποία, καθώς αυξάνονταν οι δυσκολίες της, μετατράπηκε σε μια ολονόνα και περισσότερο έντονη παρέμβαση, συνεπαγόμενη την εκ μέρους του RBAP κάλυψη των αναγκών σε βενζίνη κινητήρων των πελατών της ABG, που δεν είχαν μαζί της συμβατική σχέση, τη σύσταση κοινοπραξίας επιχειρήσεων προοριζόμενης για τον αποκλειστικό εφοδιασμό της ABG και, όταν η κατάσταση της ABG κατέστη κρίσιμη, την έκδοση αποφάσεων περί εφοδιασμού αναγκαστικού χαρακτήρα απευθυνόμενων προς τις μεγάλες επιχειρήσεις πετρελαίου.
- 41 Επιπλέον, από το παράρτημα 1 της απόφασης προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου ανεπαρκείας, με εξαίρεση το Φεβρουάριο του 1974, η ABG μπόρε-

σε να προμηθευτεί, όχι μόνο από τις αποτελούσες την OCC εταιρίες πέτρελαιίου, αλλά και από 13 άλλες εταιρίες, ποσότητες βενζίνης κινητήρων, αντιπροσωπεύουσες, κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων μηνών της κρίσεως, από 32,5% μέχρι 37% του συνήθους εφοδιασμού της.

- 42 Τέλος, είναι δεδομένο ότι, χάρη στην υποστήριξη αυτή και τις δυνατότητες εφοδιασμού που παρείχε η αγορά, η ABG μπόρεσε, κατά τη διάρκεια της κρίσεως, να προμηθευτεί, παράλληλα με τον εφοδιασμό της από την BP, ποσότητες οι οποίες καίτοι περιορισμένες, ιδίως λόγω της γενικευμένης σπανιότητας των προϊόντων, της επέτρεψαν εντούτοις να ξεπεράσει τις δυσχέρειες της κρίσης.
- 43 Επομένως, ενόψει των περιστάσεων αυτών, δεν προκύπτει ότι η BP προέβη, στην υπό κρίση περίπτωση, σε καταχρηστική εκμετάλλευση, κατά την έννοια του άρθρου 86 της Συνθήκης, της δεσπόζουσας θέσης που κατείχε έναντι της ABG.
- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

Ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής της 19ης Απριλίου 1977 (77/327/ΕΟΚ), που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 117 της 9ης Μαΐου 1977.

Kutscher Sørensen Bosco Donner Mertens de Wilmars
Pescatore Mackenzie Stuart O'Keefe Touffait

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Ιουνίου 1978.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher